

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський державний університет
харчування та торгівлі

**МАРКЕТИНГОВІ ІННОВАЦІЇ
В ОСВІТІ, ТУРИЗМІ,
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ,
ХАРЧОВІЙ ІНДУСТРІЇ ТА ТОРГІВЛІ**

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції,
присвяченої 50-річчю заснування
Харківського державного університету харчування та торгівлі

3 жовтня 2017 року

Харків
ХДУХТ
2017

УДК 658.8.001.76:378:640.4
ББК 65.291.34+74+65.43

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. ред.); *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф. (заст. відпов. ред.); *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. ред.); *А.Л. Фоцан*, канд. техн. наук, доц. (заст. відпов. ред.); *Т.В. Андросова*, канд. екон. наук, проф. (заст. відпов. ред.); *О.О. Труш*, заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації; *О.С. Чубаров*, директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради; *Т.М. Афоніна*, керівник ВОІР; *А.П. Грінко*, д-р екон. наук, проф.; *В.А. Гросул*, д-р екон. наук, проф.; *О.В. Кот*, канд. екон. наук, доц.; *О.К. Кухарьонюк*, начальник НН ЦНІТ, доц.; *І.В. Лилик*, генеральний директор Всеукраїнської громадської організації «Українська Асоціація Маркетингу», канд. екон. наук, доц.; *І.Ю. Мелушова*, канд. екон. наук, доц.; *Н.Л. Савицька*, д-р екон. наук, проф.; *М.О. Середенко*, керівник видавничого відділу; *О.Г. Терешкін*, д-р техн. наук, проф.; *Н.Г. Ушакова*, канд. екон. наук, проф.; *Арвід Флагестад*, проф. з маркетингу; *М.В. Чорна*, д-р екон. наук, проф.; *Моніка Яворська*, регіональний директор Суспільної Академії Наук; *Л.М. Яцун*, д-р екон. наук, проф.

Рекомендовано до видання вченою радою ХДУХТ, протокол № 16 від 03.07.17 р.

Маркетингові інновації в освіті, туризмі, готельно-ресторанній, харчовій індустрії та торгівлі : Міжнародна науково-практична інтернет-конференція, присвячена 50-річчю заснування ХДУХТ, 3 жовтня 2017 р. : [тези доп.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Х. : ХДУХТ, 2017. – 474 с.

ISBN

Збірник містить тези доповідей із вирішення актуальних питань розробки та впровадження маркетингових інновацій, інноваційної політики підприємств готельно-ресторанного господарства, торгівлі, туризму, харчової індустрії; поширення інновацій між вищою освітою та соціально-економічним середовищем; забезпечення конкурентоспроможності підприємств на вітчизняному та світовому ринках.

Збірник розраховано на науковців, викладачів вищих навчальних закладів, керівників і фахівців підприємств готельно-ресторанної, харчової індустрії, торгівлі, туризму та послуг.

УДК 658.8.001.76:378:640.4
ББК 65.291.34+74+65.43

Видається в авторській редакції

ISBN

© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2017

конкурентоспроможності є бенч маркінг: безперервний, систематичний пошук, вивчення кращої практики конкурентів із суміжних галузей, а також постійне порівняння бажаних змін і результатів бізнесу зі створеною еталонною моделлю власної організації бізнесу.

Сьогодні більшість країн світу забезпечують підвищення товарної конкурентоспроможності за рахунок використання інновацій. Під інноваційним забезпеченням конкурентоспроможності підприємства розуміється створення і реалізація інноваційних та конкурентних переваг у сфері підвищення якості продукції, скорочення витрат, методів формування товарного асортименту, організації виробництва і управління підприємством.

Традиційно інновації пов'язують зі сферою матеріального виробництва, проте нововведення виникають і втілюються і в невиробничій сфері: медицині, освіті та інших галузях невиробляючих матеріальних продуктів. Таким чином, інноваційною є будь-яка діяльність, яка охоплює дослідження, проектування, розробку і впровадження нових, вдосконалених продуктів і технологічних процесів незалежно від їх галузевого призначення.

Мати конкурентну перевагу не повинно бути самоціллю для підприємства, важливо правильно зорієнтувати його діяльність і вміло слідувати обраній стратегії, що в кінцевому рахунку надають підприємствам можливості домогтися успіху в конкурентній боротьбі.

Ю.В. Ковтуненко, канд. екон. наук, доц. (ОНПУ, Одеса)

О.А. Янковська, студ. (ОНПУ, Одеса)

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ВІТЧИЗНЯНИХ І СВІТОВИХ РИНКАХ

Конкурентоспроможність будь-яких суб'єктів господарювання є необхідною умовою для їх виживання, стабільного розвитку, збереження позицій на ринку, окупності, можливого розширення діяльності, інвестиційної привабливості. Але вона не є постійною й абсолютною характеристикою, це динамічна категорія.

Проблеми конкурентоспроможності вивчали такі науковці: К.Л. Бабчук, Р.Я. Баран, Т.Б. Гавришук, О.В. Доброзорова, Ю.Я. Єленєва, В.В. Криворотов, Т.В. Лавровська, А.О. Левицька, Н.В. Мисько, І.В. Причєпа, М.Є. Просвірина, М.Й. Романчукевич, М.І. Філіппов та ін.

Вчені інтерпретують поняття «конкурентоспроможність» не однаково, бо вони розглядають його з різних позицій. Наведемо деякі з них для порівняння.

Конкурентоспроможність підприємства – здатність (спроможність) підприємства вести суперництво у базовій галузі, на міжгалузевому та світових ринках [1, с. 6].

Конкурентоспроможність фірми (підприємства) – це можливість ефективної господарської діяльності і її практичної прибуткової реалізації в умовах конкурентного ринку [2, с. 210].

Конкурентоспроможне підприємство (фірма) – здатне тривалий час залишатися прибутковим в умовах відкритої ринкової економіки [3, с. 163].

Роздивляючись визначення, можна побачити, що ці науковці визначають конкурентоспроможність за допомогою критеріїв «прибутковість», «суперництво в ринкових умовах».

Аналіз конкурентоспроможності включає виявлення факторів, що забезпечують на ринку певну перевагу серед схожих підприємств. А її оцінка – порівняння характеристик підприємства, його особливостей з показниками конкурентів, що займають чи можуть зайняти кращі позиції на ринку. Існує багато різноманітних методів для оцінки конкурентоспроможності (матричні (SWOT-аналіз; матриця визначення конкурентних переваг, McKensey та інші); PIMS-проект; карта стратегічних груп; оцінки (інтегральна, за допомогою балів, витрат, ланцюжку цінностей), метод профілів чи графічний; функціональний і структурний методи, бенчмаркінгу та ін.) [4].

Методика визначення переваг, що необхідна для оцінки конкурентоспроможності підприємства: 1) виявлення лідера; 2) пошук, відбір критеріїв продуктивності ресурсів підприємства; 3) моніторинг за діяльністю конкурентів, аналіз достовірної інформації про їх активність на світових і вітчизняних ринках; 4) здатність зайняти певне місце на ринку; 5) підтримка переваги серед інших організацій.

Вітчизняні організації при пошуку конкурентних переваг стикаються з такими проблемами: відсутність використання стратегії конкурентоспроможного росту при вирішенні завдань у поточній діяльності підприємства; вибір ефективних методів при аналізі; односторонність підходів; неможливість реалізації внаслідок відсутності практики використання заходів в комплексі.

Для їх вирішення дослідники пропонують:

- сформувати ефективну систему якості і дотримуватися міжнародних стандартів;
- поліпшення технічних умов;
- періодично проводити моніторинг, щоб вчасно виявити зміни в конкурентному середовищі;
- вчасне реагування на зміни кон'юнктури;

- підвищення рівня управління підприємством і кваліфікації робітників в цілому;
- ретельно вивчати потреби ринку;
- доцільно використовувати людський капітал на підприємстві;
- використовувати з розумом досвід інших успішних підприємств, враховуючи національні особливості;
- залучати нові інвестиції, щоб модернізувати виробництво.

Список використаних джерел

1. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія / за заг. ред. О. Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – 470 с.
2. Kovtunenکو Yu. V. Competitiveness enterprise in modern conditions: problems and prospects [Електронний ресурс] / Yu. V. Kovtunenکو, O. A. Grabovenko // Економіка: реалії часу : наук. журнал. – 2016. – № 2 (24). – С. 41–46. – Режим доступу : <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/n2.html>.
3. Костецька Є. В. Конкурентоспроможність фірми та її продукції як важливі показники оцінки діяльності підприємства в умовах ринкової економіки / Є. В. Костецька // Науковий вісник Українського НЛУ. – 2005. – Вип. 15.2. – С. 163–165.
4. Промисловий маркетинг : навч. посібник / О. Ф. Оснач, В. П. Пилипчук, Л. П. Коваленко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 364 с.

А.О. Козлова, канд. екон. наук, ст. викл. (*ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, Харків*)

А.О. Старостіна, студ. (*ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, Харків*)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ

В останній час в Україні і світі в цілому приділяється увага багатофункціональному розвитку сільської місцевості та диверсифікації виробничої діяльності та послуг в агросекторі. Сутність цієї концепції полягає у необхідності забезпечення розвитку села та сільського способу життя у декількох напрямках одночасно. Особлива увага приділяється розвитку зеленого, сільського туризму. Що у свою чергу підвищує рівень зайнятості сільських жителів, розбудови

Віденко М.А. Методи акумулювання ідей і прийняття рішень у системі адаптивного управління.....	227
Волосов А.М. Конкурентні переваги як факторна характеристика конкурентоспроможності.....	229
Голованова М.А. Стратегії підвищення конкурентоспособності підприємства в умовах дуополії.....	231
Головань Д.В. Підвищення конкурентоспроможності торговельного підприємства з використанням системного підходу.....	233
Голубнича А.І., Артёмова А.В. Сучасні проблеми та перспективи управління фінансовою стійкістю підприємства.....	235
Дейнега О.В., Волошин В.С. Інформаційне забезпечення підприємств як складова формування їх конкурентоспроможності.....	237
Дубовик Т.В. Інтернет-маркетингові комунікації на основі споживацької поведінки.....	239
Дядюк М.А. Конкурентоспроможність продукції як потенціал забезпечення конкурентних переваг підприємства.....	241
Жадан Т.А., Куліш О.О. Систематизація методів калькулювання та систем обліку витрат підприємства.....	243
Іванюта О.М. Методичні підходи до оцінювання кредитоспроможності торговельних підприємств.....	245
Кадушкіна І.С. Інновації в системі управління конкурентоспроможністю підприємства.....	247
Ковтуненко Ю.В., Янковська О.А. Аналіз конкурентоспроможності підприємств на вітчизняних і світових ринках.....	248
Козлова А.О., Старостіна А.О. Проблеми та перспективи підвищення конкурентоспроможності підприємств сільського зеленого туризму.....	250
Косар Н.С., Кузьо Н.Є. Технології залучення клієнтів торговельними мережами на ринку побутової хімії та косметики України.....	252
Косухіна Л.І. Стратегія диференціації як спосіб ведення конкурентної боротьби на вітчизняному ринку.....	254
Крала В.Г., Бальдер А. Ефективність управлінської діяльності та її зв'язок із конкурентоспроможністю підприємства.....	256
Крюкова О.М., Клочко В.М. Шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції національного господарства України.....	258